

Molí Cover

Torrelavit

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Molí Cover, torrent de la Covera
Emplaçament: Ctra. BP-2151, km 12, a 1 km. S'hi va pel camí de darrere de les caves Segura Viudas.
Alçada: 177 m

Coordenades:

Latitud: 41.44227
Longitud: 1.74192
UTM Est (X): 394903
UTM Nord (Y): 4588619

Classificació

Número de fitxa: 08287-69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern
Segle: XVIII
Autor de l'element: Ramon Alegre
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Text Refós Normes Urbanístiques de les Normes Subsidiàries (set. 2005)
Número inventari: Sí, IPA, n. 4880
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cadastral: 4987501CF9848N0001ER
Autor de la fitxa: Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dl., 28/06/2010 - 02:00

Descripció

Edifici de planta quadrada compost per planta baixa, pis principal destinat a habitatge, i dos pisos superiors més, l'últim utilitzat com a assecador de paper; teulada de teula àrab a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana principal. La façana principal presenta les obertures disposades simètricament, amb un bell portal amb arcada de mig punt adovellada al centre, amb un escut amb la data "1780" a la dovella central i el nom de "Ramon Alegria", una espasa i una flor de quatre pètals o "lauburu" d'estil basc, i que ara s'utilitza com a filigrana dels productes de paper que s'elaboren al molí. A l'esquerra d'aquest portal hi ha una finestra quadrada amb enreixat, i a la dreta segurament n'hi havia una altra, per bé que ha quedat tapiada a causa de l'annex arquitectònic modern que s'ha adossat a la banda dreta de la façana del molí. El pis principal presenta tres portes rectangulars amb finestra a doble batent amb barana de ferro; a la part central i just a sobre del portal d'entrada hi ha la porta principal, amb balcó i barana més ample. Entre aquesta porta i la de l'esquerra hi ha un rellotge de sol (fitxa 74). Els dos pisos superiors presenten dues filades de nou finestres allargassades d'arc carpanell. L'aparell constructiu és de maó, per bé que la superfície de la façana està encalada, presentant una tonalitat marró clar. S'observa que les obertures presenten un marc de color marró més fosc sobre aquest mateix encalat. A la banda esquerra del molí hi ha un altre edificació adossada, de planta rectangular, amb planta baixa i pis, i teulada de teula àrab a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana. Cal destacar la façana est, on cal destacar l'ordenació de les obertures dels dos pisos superiors, onze a cada nivell, estretes i coronades amb arc carpanell. Les finestres de la planta baixa i del primer pis estan disposades asimètricament a causa de l'alteració que ha patit aquesta façana en ser adossats diversos edificis industrials actuals. El coronament d'aquesta façana està resolt a partir d'un frontis en forma de pinyó trilobulat al carener. Al centre d'aquest pinyó hi ha un òvul decoratiu cec, i dos òvuls més, cadascun d'ells per sota de la meitat del trencaigües. A l'interior es conserva una col·lecció de màquines utilitzada per a l'elaboració del paper.

Història

Segons Salvador Llorac, tradicionalment des d'antic es coneix amb aquest nom, però amb diverses deformacions morfològiques (Alcover, Cubé i Cové) el lloc on hi ha el molí paperer construït al segle XVIII per Ramon Alegre. Segons el mateix Llorac, el topònim actual podria derivar del llatí "spelunca", que significa "cova". El lloc s'esmenta per primera vegada l'any 995, segons el cartulari de Sant Cugat del Vallès "ipso spelunca", com a afrontació de permuta d'un molí que podria ser un dels que s'esmenten l'any 956 en un document del mateix cartulari; a més, en la dotàlia de 1144, de l'església de Lavit, entre els diversos molins fariners que s'esmenten hi ha el "molendinus spelunca", és a dir, "el molí de la cova", i d'aquí vindria el nom del lloc. El riu forma en aquesta zona un bon nombre de meandres i, tot i que actualment no es coneix cap cova, sí que en aquell temps podia haver-hi hagut, almenys, una gran balma que l'erosió de les aigües hauria pogut fer desaparèixer. Aquest molí fariner podria haver deixat de funcionar a la baixa edat mitjana (potser al segle XIV), però el topònim perdurà fins que en el mateix indret, tal vegada aprofitant vestigis antics, durant l'eufòria constructiva de molins paperers a la conca hidrogràfica del riu Anoia, en Ramon Alegre, natural de Vilanova i la Geltrú, el 1780 va construir l'actual molí paperer, que el 1861 encara pertanyia a la família (Pau Alegre i Fàbregues) i tenia una tina, després passà per diverses mans: Prats, Grau, Bonastre i més tard, ja al segle XX, a la família Romaní de Capellades, i finalment al pare de l'actual propietari, Pere Vendrell i Puig. Després d'haver restat aturat durant uns anys es torna a fer servir com a molí

paperer i habitatge dels propietaris, amb el nom de "Molturació de fibres Vendrell", que de forma artesanal fabrica papers especials per a aquarel·la, dibuix, gravat, etc, de gran qualitat.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Arxiu Servei de Patrimoni Arquitectònic. GRUP DE RECERCA "El Podall" (2006): "Els molins de Torrelavit". Calendari municipal del 2006.

LLORAC I SANTIS, Salvador (2003): "Torrelavit. Ahir i avui d'un poble del Penedès". Edita: Ajuntament de Torrelavit, p. 301-302.

